

OBEC LIPTOVSKÉ SLIAČE

**KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE
ZA ROK 2023**

OBSAH:

1	Základná charakteristika obce	3
1.1.	Geografické údaje.....	3
1.2.	Demografické údaje.....	4
1.3.	Symboly obce	5
1.4.	História obce.....	6
1.5.	Pamiatky	6
1.6.	Významné osobnosti obce	7
1.7.	Výchova a vzdelávanie	11
1.8.	Zdravotníctvo.....	12
1.9.	Sociálne zabezpečenie	12
1.10.	Kultúra	12
1.11.	Šport.....	12
1.12.	Hospodárstvo	12
1.13.	Predpokladaný budúci vývoj	13
1.14.	Organizačná štruktúra obce	13
2.	Subjekty konsolidovaného celku :.....	15
3.	Bilancia aktív a pasív k 31.12.2023	16
4.	Hospodársky výsledok obce k 31.12.2023	18
5.	Ostatné informácie	20
6.	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	20

Prílohy:

1. Správa audítora k overeniu konsolidovanej účtovnej závierky k 31. 12. 2023 a k overeniu konsolidovanej výročnej správy
2. Konsolidovaná účtovná závierka k 31. 12. 2023
3. Správa audítora k overeniu individuálnej účtovnej závierky k 31. 12. 2023
4. Individuálna účtovná závierka k 31.12.2023

1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Identifikačné údaje účtovnej jednotky :

Názov: Obec Liptovské Sliache
Sídlo: Seč 635/2, Stredný Sliach, 034 84 Liptovské Sliache
Štatutárny orgán: Mgr. Milan FRÍČ, starosta obce
Právny titul vzniku: Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov
Dátum vzniku: 24.11.1990
Právna forma: právnická osoba „obec“
IČO: 00315745
DIČ: 2020589725
Kontakty: Telefón: +421 44 4372 171
e-mail: urad@liptovskesliace.sk
web: www.liptovskesliace.sk

1.1. GEOGRAFICKÉ ÚDAJE

Geografická poloha obce: 49° 04' 00" severnej zemepisnej šírky
19° 24' 00" východnej zemepisnej dĺžky

Obec Liptovské Sliache sa so svojimi časťami – Nižným, Stredným a Vyšným Sliachom s nadmorskou výškou 500 – 1261 m. n. m. nachádza v Žilinskom kraji SR, vo východnej časti okresu Ružomberok, od sídla okresu mesta Ružomberok je vzdialené cca 10 km a rozprestiera sa na ploche 19,59 km².

Hranicu jej katastra zo západu vymedzuje kataster obce Štiavnička a obce Liptovská Štiavnica, z východu kataster obce Partizánska Ľupča, na severe hraničí s k. ú. Lisková.

Katastrálne územie Liptovských Sliachov má charakter podhorskej krajiny s krajinno-estetickými hodnotami, tieto umocňuje väzba na Národný park Nízke Tatry. Katastrálne územie Liptovských Sliachov je celé v ochrannom pásme NAPANT-u a platí preň druhý stupeň ochrany.

Terén pahorkatiny v rámci Liptovskej kotliny je charakteristický mierne zvlneným až mierne rezaným reliéfom a rozovretými úvalinovými dolinami. Takmer celá pôvodná vegetácia bola v minulosti nahradená poľnohospodárskymi kultúrami, lúkami a pasienkami. Pôvodné biotopy sú obmedzené na brehové porasty línii vodných tokov, resp. na malé ostrovčeky zachovalých porastov ekotónového charakteru (remízky a vetrolamy) a fragmenty lesných porastov.

Prírodné dominanty

Významnú prírodnú dominantu k.ú. obce predstavuje zalesnený masív predhoria Nízkych Tatier s rozčleneným, rázsochovým reliéfom typickým pre hornatiny. Medzi Liptovskými Sliačmi a Liptovskou Štiavnicou sa v nachádzajú skalné útvary, tzv. skalná brána.

Ďalšou dominantou je priestor PR Sliačske travertíny, predovšetkým travertínová kopa so starým výverovým kráterom.

Vyhliadkové body

Zaujímavé vyhliadkové body na predhorskú malebnú krajinu sa naskytajú z úbočí a vrcholov pahorkov lemujúcich celé údolie Sliačanky a jej prítokov a z trávnatých úbočí predhoria Nízkych Tatier dvíhajúceho sa na juhu ponad obec.

Katastrálne územie leží v pásme so seizmicitou 7°MCS. Z hľadiska základových pomerov je územie s výnimkou nestabilných svahov v severovýchodnej časti územia vhodné pre zakladanie.

Riešeným územím pre ÚP-o Liptovské Sliače je jeho katastrálne územie, zahŕňa zastavané územia, poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond s celkovou výmerou 19,59577 km², t. j. 1959,5777 ha.

1.2. DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Obec Liptovské Sliače je obcou s najväčším počtom obyvateľov v okrese Ružomberok. V roku 2023 tu žilo 3798 obyvateľov a hustota obyvateľstva bola 193,82 osôb/ km². V roku 2023 sa k trvalému pobytu prihlásilo 70 obyvateľov, 26 obyvateľov sa z trvalého pobytu odhlásilo, počas roku 2023 sa narodilo 34 detí a počet úmrtí bolo 35. Sobášov v roku 2023 bolo spolu 12.

Kategória	Vek 0-15 rokov	Vek 16-18 rokov	Vek nad 18 rokov	Celkom
muži	327	50	1 521	1 898
ženy	305	52	1 543	1 900
Spolu	632	102	3 064	3 798

Najviac obyvateľov (v roku 2023 až 45,97 %) žije v Strednom Sliači, potom vo Vyšnom Sliači (v roku 2023 28,67 %) a najmenej v Nižnom Sliači (v roku 2023 25,36 %) ako to dokumentuje tabuľka 1.

Tab. 1
Počet obyvateľov v roku 2023

	muži	ženy	spolu
Nižný Sliač	474	489	963
Stredný Sliač	888	858	1 746
Vyšný Sliač	536	553	1 089
spolu	1 898	1 900	3 798

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa Obecného úradu Liptovské Sliače (Počet obyvateľov 2023)

1.3. SYMBOLY OBCE

Erb obce :

V modrom štíte zo stredného vrška červeného trojvršia vyrastajúce tri strieborné ľalie, medzi nimi po jednom zlatom klase, to všetko sprevádzané hore a po bokoch tromi zlatými hviezdami.

- **tri hviezdčky** - znázorňujú trojbec - Vyšný, Stredný a Nižný Sliač
- **klasy** - sú symbolom hojnosti, ktorú si pracovití Sliačania nadobúdali poctivou prácou na poliach
- **tri ľalie** - vyjadrujú čistotu ducha ľudí v trojbeci, pridŕžajúc sa kresťanstva od jeho prvopočiatku. Sú to anjuovské ľalie. Pochádzajú z erbu kráľovského rodu Anjů. Karol Róbert z Anjů panoval v našej krajine v rokoch 1308 - 1342 a má súvis i s výstavbou sliačanskeho kostola r. 1326, ktorého kópia pochádza z Francúzska.

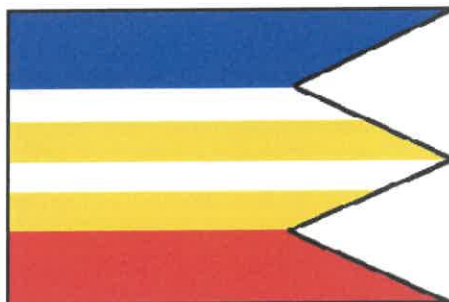
Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo šiestich pozdĺžnych pruhov vo farbách

- **modrej** - 2/8
- **bielej** - 1/8
- **žltej** - 1/8
- **bielej** - 1/8
- **žltej** - 1/8
- **červenej** - 2/8

Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symboly obce Liptovské Sliače sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou S - 189/2000.

1.4. HISTÓRIA OBCE

Obec vznikla z troch osád, z ktorých dve - **Nižný a Stredný Sliach** vznikli v 13. storočí a hodnoverne sú písomne doložené už v roku 1251 za vlády Belu IV. V roku 2001 oslávila 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci.

Tretia osada **Vyšný Sliach** vznikla začiatkom 16. storočia. Už v tomto storočí mali spoločný názov **Tri Sliache**.

Bohaté ľudové tradície, piesne a tance udržujú miestne folklórne súbory **Sliachanka** a detská skupina **Sliachanček**, ktoré ich prezentujú na domácich a zahraničných folklórnych festivaloch.

Katastrálne územie obce leží v strednej časti údolia rieky Sliachanky, v nadmorskej výške v rozpätí 500 až 1261 metrov. Najväčšiu šírku dosahuje medzi miestnymi časťami **Hvozdec** a **Potočina**, kde má 3,4 km. Dĺžka katastrálneho územia je 8,5 km. Rozlohou 1960 ha patrí v okrese **Ružomberok** medzi obce so stredne veľkým katastrálnym územím.

Historické názvy obce

- 1251 - utraque Stelach
- 1252 - due ville Scelech
- 1263 - Szelecz
- 1535 - Tres possessiones Zlech
- 1572 - Zlecz Superior, Zlecz Mediocris, Zlecz Inferior
- 1773 - Sliache
- 1786 - Oppidum Trium Slécsch
- 1808 - Tri Sljáče
- 1920 - Nižný, Prostredný a Vyšný Sliach, Tri Sliache
- 1927 - Sliache; maď. Háromszlécs
- 2001 - Liptovské Sliache (1. júl 2001)

1.5. PAMIATKY

K najcennejším architektonickým pamiatkam v obci Liptovské Sliache patrí **gotický rímskokatolícky kostol** z roku 1326 – 1334. V roku 1570 ho preklenuli, vežu postavili okolo roku 1680. Obranný múr pochádza zo 17. storočia. V 18. storočí ho zbarokizovali. V kostole sa zachovalo viaceré pôvodných stredovekých architektonických detailov (okná, klenba, portály, mreže). Pôvodné gotické maľby pochádzajú zo 14. a 15. storočia. V roku 1896-1898 vymaľoval chrám akademický maliar Jozef Hanula. V rokoch 1956-1961 uskutočnili obnovu kostola za pôsobenia kňaza a spisovateľa Jozefa Kútника. Na hlavnom neskororenesančnom barokovom oltári je neskorogotický tabuľový obraz Madony z roku 1517. Bočný neskorogotický krídlový oltár sv. Ochrankyne Márie je z 1500 – 1510. Aj ďalší bočný krídlový oltár sv. Mikuláša je z roku 1510. Kazateľnica je z 18. storočia.

V roku 2000 bol vo Vyšnom Sliachi vybudovaný **kostol** v tvare Noemovej archy zasvätený je **Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenej Panny Márie** – kostol Dvoch srdc. Originálny kostol, je od roku 2000 pýchou celého Liptovského regiónu. Základný kameň vysvätil v roku 1995 pápež Ján Pavol II. Archa Locus má tvar pripomínajúci Noemovu archu a je symbolicky postavená na najvyššom mieste obce. Pri vchode do chrámu môžu návštevníci obdivovať dva

kamene tvaru srdca. Podľa nich dostala Archa locus druhé meno - kostol Dvoch srdc. Organizátori a projektanti stavby založili kvôli výtvarnému dotvoreniu interiéru a exteriéru kostola **Občianske združenie ARCHA LOCUS** ktoré malo pomôcť finančne a odbornou garanciou zrealizovať náročné výtvarné diela od výtvarníkov zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska a Francúzska. Do prípravného procesu vstúpilo celé ružomerské výtvarné združenie **ROZETA** a maďarské výtvarné združenie **ARTEKA**. Medzinárodný výtvarný dialóg tu stvárnili umelci zvučných mien, akými sú profesor A. von Kreutz-Majewski, scénograf z Varšavy, J. Zorinčák z Francúzska, Zs. Lenczés, L. Csemnicky, P.Raab Parkányi z Maďarska, Z. Hajný z Prahy, M. Balgavý, R. Biarinec, M. Bošelová, J. Hoffstädter, K. Jančurová, J. Kudlička, J. Opršal, P. Rusko, J. Ťapák, K. Weisslechner zo Slovenska a autori projektu P. Abonyi a J. Hyravý.

V obci Liptovské Sliache sa nachádzajú dve drevené stavby - zvonice. Ležia v lokalitách - Nižný a Vyšný Sliach.

Vo Vyšnom Sliachi sa nachádza prírodná rezervácia **Sliachske travertíny** charakteristická **mofetovým prameňom Teplica**. Voda prameňa má stálu teplotu 16°C, a preto ani počas zimy potok opúšťajúci prameň nezamrzá. Na juh a juhozápad od prameňa je zostatok masívneho výtvaru mŕtvych travertínových terás, kde sa táto hornina ťažila. Dnes je to chránené územie. Je to lokalita Kotlisko a Skálie, miesta nálezov po dávnych obyvateľoch prehistorických sídlisk. K chránenej oblasti patrí hneď pod prameňom sa rozkladajúci rovinný močiar s typickým slatinným rastlinstvom a živočíšstvom. Je to hojná šašina hrdzavá, fialka močiarna, vachta trojlístá - po sliachansky horká trojka a iné. Na travertínovej kope nad prameňom sú zastúpené vápnomilné druhy rastlín. Druhý, železitý minerálny prameň - **Medokýš** sa nachádza na juhozápad od Stredného Sliacha v Zúbrej. Vyviera z paleogénnych flyšových bridlíc na lúke. V lete je priemerná teplota vody asi 10°C. Prameň je pomerne dosť mineralizovaný, svojou povahou sa radí medzi zemité kyselky.

1.6. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OBCE

Jozef Hanula (6. 4. 1863, Sliache - 22. 8. 1944, Spišská Nová Ves) Akademický maliar. Ako desaťročný sa dostal prvýkrát do školy, ale len na dva roky. V tom čase bol už známy vo svojom okolí ako maliar. Maľoval na objednávky portréty podľa fotografií, kulisy pre divadlá, madony. Od roku 1891 sa zapísal do súkromnej maliarskej školy profesora Hollósyho v Mníchove a neskôr na akadémiu k profesorovi F. von Defreggerovi. Roku 1896 sa vracia na Slovensko. Pretože nemal vhodné podmienky pre samostatnú umeleckú činnosť, prijímal ponuky na reštaurátorské práce a výmalby interiérov kostolov (napr. Spišská kapitula, Liptovský Michal, Liptovské Sliache, Liptovská Teplá, Ružomberok, Lúčky). V tom čase sa tiež zaujímal o prostý slovenský ľud, zvlášť pri práci na poli, o čom svedčia mnohé obrazy, napr. **Na rodnej hrude** (1908), **Orba** (1913), **Oráč** (1935), **Priadka** (1904), **Čítajúca čipkárka** (1910). Z väčších úspechov, ktoré dosiahol na poli portrétov, možno spomenúť diela: **Autoportrét** (1933), **Pred zrkadlom** (1931), **Moje čipky** (1928). Ku koncu života pracoval na svojich pamätiach, ktoré vyšli v MS roku 1940 pod názvom **Spomienky slovenského maliara**. Bol spoluzakladateľom Spolku slovenských umelcov v Martine a v roku 1941 bol vyznamenaný štátnou cenou. Od roku 1919 žil v Spišskej Novej Vsi, kde od roku 1933 pôsobil ako učiteľ. Tam aj zomrel a je aj pochovaný.

Ukážky z tvorby:

- **Zaprášená cesta**, olej, 1893
- **Podobizeň sochára Jančeka**, uhol, pastel, 1887
- **Štúdia ženy**, olej, 1887
- **Čítajúca čipkárka**, olej, 1910

- **Na Jána sa lúky kosia**, olej, 1926
- **Podobizeň bradatého muža**, olej, 1883

PhDr. Kliment Ondrejka, Csc.

(29. 12. 1929 – 12.02.2011) Folklorista, spisovateľ. V rokoch 1956 - 1959 bol pracovník Umeleckovedeckého ústavu SAV. Roku 1963 získal titul CSc. Jeho vedeckou špecializáciou bola tanečná folkloristika. Zaoberá sa výskumom, zbieraním a dokumentovaním ľudových tancov, obyčajov a ľudovej slovesnosti. Z tejto oblasti publikoval **Hry horehronských detí I - III**, **Rozprávanie spod Salatína** a iné. Je tiež autorom scenárov pre folklórne programy v televízii, rozhlase a na folklórnych slávnostiach a vystúpeniach.

Anna Hulejová

(8. 12. 1939, Liptovské Sliache) Speváčka ľudových piesní. Pochádza zo spevavého, hudobne nadaného rodu. Ešte ani do školy nechodila, už spievala pre poslucháčov v dedinskom prostredí alebo na slávnostných schôdzkach robotníkov ružomerskej "starej papierne", kde pracoval jej otec. Začínala v súboroch Sliachanka, Liptov a Partizán, v bratislavskom, banskobystrickom i brnenskom rozhlasovom štúdiu, v televízii aj vo filme. Ako **držiteľka Zlatej medaily** hosťovala so súbormi Víta Nejedlého v rôznych krajinách. V roku 2014 jej bola udelená prezidentom SR Ivanom Gašparovičom cena Pribinovho kríža II. triedy za mimoriadny prínos do slovenskej kultúry v oblasti ľudového umenia.

Ján Makovický

– kňaz, rodák z Liptovských Sliachov, zomrel 10. februára 1517 v Radošovciach na následky mučenia.

Tomáš Bielavý – Belávka

(1592 – 1645) V rokoch 1617 – 1641 pôsobil medzi prvými slovenskými kazateľmi v Bratislave, pochádzal z Nižného Sliacha. Isté je, že pamätal na svoje rodisko. On dal do včasnogotického kostola v Sliachoch postaviť v lodi renesančnú klenbu. V testamente poručil kostolu monštranciu.

Matej Hanula

– roku 1648 prišiel do Bratislavy za kaplána, rodák zo Stredného Sliacha. Roku 1656 už bol bratislavským kanonikom, ale ponechal si naďalej úrad slovenského kazateľa. Jeho zásluhou Slováci v Bratislave roku 1661 (pri preberaní kostolíka sv. Mikuláša pod hradom) vystupovali ako organizovaný celok. Bola to najvýznamnejšia postava slovenského bratislavského života v polovici 17. storočia.

Martin Hanula

– jezuita rodák zo Stredného Sliacha. V rokoch 1669 – 1672 bol riaditeľom jezuitského gymnázia v Bratislave.

Vavrinec Ivák

(1641 – 1707) V roku 1690 pán zámku Likava Juraj Séčeň, ostrihomský arcibiskup mal na zámku svojho prefekta Vavrince Iváka rodom z Liptovských Sliačov, neskoršie prepošta kláštora sv. Ladislava a spišského kanonika. V rokoch 1695 – 1707 bol kňazom v Ružomberku.

Andrej Hlinka

– narodil sa v mnohodesetnej rodine 27. septembra 1864 v Černovej pri Ružomberku. Po štúdiách na piaristickom gymnáziu v Ružomberku a v Levoči, navštevoval od roku 1883 seminár v Spišskej Kapitule a 19. júna 1889 bol vysvätený za kňaza. Po Jozefovi Krásnencovi sa stal v roku 1892 farárom a správcom fary v Liptovských Sliačoch. Mladý kaplán Andrej Hlinka po ročnom účinkovaní v Zakamenom Kline bol v máji 1890 preložený z Hornej Oravy do Liptova. Dostal sa na faru Sv. Alžbete pri Klačanoch, potom bol v Tvrdošíne na Orave. Za farára pre Sliače bol zvolený 9. mája 1892, po troch rokoch kaplánovania. V Sliačoch potom pôsobil celých trinásť rokov do 1905. Bojoval proti pliage – alkoholizmu. V Liptovských Sliačoch zorganizoval najprv misie, potom v januári 1895 založil **SPOLOK STRIEZLIVOSTI**, do ktorého sa zapísalo 600 farníkov. Organizoval tiež potravinové spolky. Boli to prvé svojpomocné družstvá, ktorých cieľom bolo pomáhať odstraňovať biedu a tak vychovávať ľudí k hospodárskej emancipácii a iniciatíve. Tak vznikol 8. decembra 1894 **TROJSLIAČANSKÝ GAZDOVSKO-POTRAVNÝ A ÚVEROVÝ SPOLOK**. Venoval sa aj recitáciám, divadlu a politike. V nácvikoch divadla sa uplatňoval aj domáci ľudový odev, náradie, piesne, zvyky aj sliačanské tancovanie. Pre tento silný, hlavne národný akcent, bolo v roku 1896 divadelné predstavenie v Sliačoch úradne zakázané. Sliačania mali Andreja Hlinku radi. Do Ružomberka sa presťahoval 28. mája 1905. Zomrel v Ružomberku dňa 16. augusta 1938.

Jozef Kútnik – Šmálov

– literárny vedec, historik, prekladateľ, kultúrny pracovník a katolícky kňaz, donedávna zámerne vyradovaný z našej kultúry a odsúvaný na samý okraj spoločnosti si za svoje dielo zaslúži celonárodný obdiv a uznanie. Jozef Kútnik - Šmálov sa narodil 21. novembra 1912 v Hubovej. V Liptovských Sliačoch pôsobil ako farár od 19. septembra 1953 do 13. decembra 1982, kedy zomrel. Pochovaný je v Liptovských Sliačoch. Obecny úrad v roku 2001 vydal publikáciu: Jozef Kútnik – Šmálov, ...myšlienky zostávajú, Liptovské Sliače 1251 - 2001. V knihe sú použité Kútnikove tri ešte nevydané rukopisy, ktoré venoval kronikárovi obce p. Ľudovítovi Ondrejčkovi a obci Liptovské Sliače nasledovne: **1. Najstaršie dejiny Sliačov na pozadí Liptova. 2. Včasnogotický koskol sv. apoštolov Šimona a Júdu. 3. Martin Benka a Sliače**, venujem s prosbou aby si uctili Sliače svojho rodáka po dávnych predkoch (Martina Benku) – v rukopise tvrdí, že predkovia Martina Benku pochádzali z Liptovských Sliačov.

Juraj Kubánka

Narodil sa 31.10.1928 v Turí, zomrel 19.07.2021. Detstvo a mladosť strávil v Liptovských Sliačoch. Pochádza z učiteľskej rodiny. Už v prvopočiatoch dostal od svojej matky Bronislavy dôležitý základ k ľudovému tancu. Základné školské vzdelanie získal v Liptovských Sliačoch a Ružomberku. V rokoch 1947 – 1949 študoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. V roku 1957 absolvoval štúdium choreografie tanca na VŠMU v Bratislave. Počas štúdia bol so svojou skupinou Odzemkári (1948-1949) jedným z rozhodujúcich činiteľov, ktorý rozhodol o umeleckom smerovaní súboru Lúčnica. Neskôr, 24. októbra 1949, prešiel do SĽUK-u. Štúdium na VŠMU absolvoval so záverečnou prácou Povesť o Jánošíkovi a hôrných chlapcoch (1957). V

SLUK-u pôsobil až do odchodu do dôchodku, 31. 12. 1993, ako tanečník, choreograf, umelecký vedúci. Súčasne pôsobil od roku 1971 ako choreograf v Štátnom súbore pre srbskú ľudovú kultúru (SLA v Budyšíne – Bautzene, SRN). Jeho choreografický rukopis a poetika tanečných kompozícií charakteristická nebývalou priestorovou kresbou, prehodnotením a mierou štylizácie pôvodného materiálu v značnom rozpätí, bohatosťou tanečných motívov, so širokým tematickým záberom a javiskovou atmosférou. Jeho umelecká práca zahŕňa okolo 250 tanečných diel, menších, väčších až celovečerných. Kubánkova umelecká dráha je najdlhšie spojená so SLUK-om, ale má neobyčajne pevné spojenie aj so spomínaným súborom Lužických Srbov (Srbským ľudovým súborom – SLA), ďalej s poľským štátnym súborom SLONSK, ako aj ďalšími telesami Lúčnica, Poddukliansky umelecký ľudový súbor, Československý štátny súbor piesní a tancov. Súbor Lužických Srbov dosiahol pod jeho vedením vysokú umeleckú úroveň. Neodmysliteľnou súčasťou jeho choreografickej tvorby je ďalšia spolupráca s médiami a divadlami: Filmové štúdio Koliba – Rodná zem (Myjavský tanec, Cepíkový tanec, Východoslovenský tanec, 1954), filmová adaptácia opery J. Cikkera Jánošík – tanečná časť (1987), STV (Tanečné miniatúry, Harmonia pastoralis), SND (Krútnava, 1952) a ŠD, Divadlo Romatan v Košiciach, Divadlo bratov Mrštíkovicov v Brne. Prispel aj pre prvý program Laterny magiky. Zo zahraničných aktivít mimo už spomínaných súborov sú najvýznamnejšie tvorivé počiny v nemeckých súboroch – Vojenský súbor E. Wienarta, Berliner Tanzensemble (Zábava s celtou, Dolnosrbský dievčenský tanec a i.) a muzikál Krabat v Nemecko-srbskom divadle v Bautzene (SRN). V roku 1956 dostal titul zaslúžilý umelec a v roku 2008 mu prezident Ivan Gašparovič prepožičal štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy.

Bronislava Kubánková, rod. Macková

Narodila sa 23. novembra 1901 v Ludrovej pri Ružomberku, zomrela 13. júna 1987. V roku 1932 prišla učiť do Liptovských Sliačov, odvtedy sa datuje vznik folklórnej skupiny Sliačanka, ako už organizovaného celku. Režirovala veľké množstvo divadelných hier (najmä divadelné hry Ferka Urbánka) a folklórnych vystúpení s dospelými občanmi i deťmi a mládežou. Neuspokojovala sa len s tým, čo predpísal autor, ale vkladala do jeho hier piesne, tance a zvyky Liptovských Sliačov. Z takto nacvičenou divadelnou hrou Hriešnica vystúpili ochotníci z Liptovských Sliačov s veľkým úspechom na doskách Slovenského národného divadla v Bratislave (1936). Bola vedúcou folklórnej skupiny Sliačanka aj Sliačanček v rokoch 1932 – 1950. Prvé vystúpenie detí v Prahe sa stretlo s veľkým úspechom, bolo odmenené štátnou cenou a rekreáciou v sídle Emy Destinovej v Strážach nad Nežarkou. Snahou Bronislavy Kubánkovej bolo, aby účinkujúci videli sami seba v každej divadelnej hre, zábave, tanci. Preto robila divadelné hry z dedinského prostredia, s možnosťou propagácie sliačanských piesní, tancov i krojov.

Štefan Kubačka

– narodil sa 20. júla 1921 v Ludrovej, zomrel 26. marca 1984. Do Stredného Sliača prišiel v septembri 1946. Tu pôsobil ako riaditeľ školy až do júna 1982. Okrem riaditeľovania na škole pracoval v obci Liptovské Sliače ako osvetár dlhé roky. Bol hudobník, hrával na organe aj v kostole, pokiaľ mu to spoločenské zriadenie dovoľovalo. Ako hudobníka ho zaujal sliačanský folklór. Pod jeho vedením sa nacvičovali divadlá, začala sa organizovať folklórna skupina postupne už od roku 1951. O desať rokov neskôr 1961 už prešla všetka organizácia naňho, pretože Bronislava Kubánková už bola na dôchodku. V tom roku tiež prišiel z vojenčiny Vojtech Littva, ktorý mu pomáhal pri choreografiách.

Magda Kubačková

– narodila sa 10. mája 1928 v Spišskej Novej Vsi, zomrela 24.09.2012. Od roku 1948 pôsobila v Liptovských Sliáčoch nielen ako učiteľka, ale hneď po príchode sa ujala práve knihovníckej a osvetovej práce. V knižnici organizovala rôzne súťaže a kvízy. Tu pracovala 51 rokov (1948 - 1999).

Vojtech Littva

- narodil sa 25. 07. 1940 vo vtedajšom Vyšnom Sliachi. Zomrel 20.06.2023. Ako chlapec tancoval v DFS Liptovské Sliache. Ako tanečník pôsobil v SLUK-u (1955 – 1957), vo VUS Jánošík v Brne (1960 – 1961). Ako tanečník a neskôr choreograf pôsobil až do roku 1993 vo FSK Sliachanka, od roku 1962 choreograficky pôsobil aj vo FS Liptov v Ružomberku. Dlhočasne autorsky i organizačne spolupracoval pri realizácii FF Východná, FSP Detva, DFF Likavka a i. Spolupracoval pri tvorbe televíznych a rozhlasových programov aj hraných filmov (scénické obrázky Svadba, Pastiersky sviatok, Máje, Posledný tanec Ondrejovský, Pastierske vinšovanie, Vynášanie Murieny). Vytvoril okolo 150 choreografií vo svojich kolektívoch i ako hosťujúci choreograf vo FS Gymnik, FS Magura, FS Oravan, FS Partizán, FS Považan, VUS Jánošík v Brne i vo folklórnych kolektívoch v Maďarsku a vo vtedajšej Juhoslávii. Bol nositeľom Medaily D. G. Licharda (2006) a víťazom I. celoštátneho súťažného festivalu folklórnych súborov (1971).

Anna Grelová, rod. Ondrejková

– herečka, speváčka ľudových piesní (15.05.1921- 19.01.2004). Detstvo a mladosť prežila vo Vyšnom Sliachi. Už ako dieťa sa zapájala do divadelných hier, ktoré organizovala riaditeľka školy Bronislava Kubánková. V divadelných hrách často hrávala hlavné postavy. Jej herecký talent si všimol aj K. L. Zachar, ktorý jej ponúkol aj účinkovanie v Martinskom divadle. Keďže už bola vydatá a mala deti, musela túto ponuku odmietnuť. Divadlá však hrávala ďalej pod vedením riaditeľa školy Štefana Kubačku. Najobľúbenejší bol však pre ňu spev. Spievala už ako dieťa pri uspávaní mladších súrodencov, pri robote na poli. Nahrála veľa piesní v Slovenskom rozhlase a Slovenskej televízii. Zúčastňovala sa často programov pod vedením J. V. Grusku v Rodostrome slovenčiny, Rodostrome národa, v Hviezde tisícročia atď. Poznala veľa piesní, ale najkrajšie zaspievala uspávkami. Za svoj spev dostala viac ocenení Matice slovenskej a Ministerstva kultúry.

Alžbeta Jacková, rod. Trníková

– narodila sa 31. 7. 1940 v Milochove, okres Považská Bystrica. Ľudovú školu vychodila v rodisku, osemročnú strednú školu navštevovala v Považskej Bystrici, pedagogickú školu absolvovala v Turčianskych Tepliciach. Po maturite dostala umiestenku do Základnej deväťročnej školy v Liptovských Sliáčoch, kde pôsobila do dôchodku. Od roku 1969 viedla detský folklórny súbor Sliachanček do roku 2020. Veľkou mierou sa podieľala na kultúrnom živote obce Liptovské Sliache. V roku 2011 jej vtedajší minister školstva Eugen Jurzyca odovzdal medailu sv. Gorazda.

1.7. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola s materskou školou Jozefa Hanulu

Na mimoškolské aktivity je zriadená:

- Centrum voľného času pri Základnej škole Jozefa Hanulu s materskou školou
- Vysunutú pracovisko Súkromnej umeleckej školy Jánoš Ružomberok

- Vysunuté pracovisko Základnej umeleckej školy Ľ. Fullu

1.8. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci je vybudované zdravotnícke zariadenie (zdravotné stredisko) s ambulanciami (všeobecný lekár, stomatólog, detský a dorastový lekár) a lekárňou. V roku 2021 sa ukončila veľká rekonštrukcia zdravotného strediska v rámci projektu Vybudovanie Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti v obci IROP-PO2-SC212-2019-42. Nadstavbou zdravotného strediska vznikol objekt pre seniorov – Denné centrum, kancelária komunitného sociálneho pracovníka, ktorý poskytuje odborné sociálne poradenstvo pre obyvateľov obce. Tiež sa vytvoril priestor pre klubovňu Miestnej organizácie Jednoty dôchodcov.

1.9. SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

Sociálne služby v obci zabezpečuje hlavne Zariadenie pre seniorov a Dom sociálnych služieb v Nižnom Sliači. Ďalej obec poskytuje v oblasti sociálnych služieb pomoc rodinám, ktoré nezvládajú starostlivosť o svoje deti, pomoc rodinám, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi - poskytnutie jednorazových dávok v hmotnej núdzi. Pomáha pri zabezpečovaní služieb pre nevládnych seniorov ako je donáška obedov do domácnosti občana, prípadne sprevádzanie klienta - seniora k lekárovi alebo inému odborníkovi.

1.10. KULTÚRA

V centre obce je vybudované námestie, kultúrne stredisko a kultúrny dom s univerzálnou sálou pre 250 divákov, knižnica, administratívna budova obecného úradu. V povodí Sliačanky v Strednom Sliači je zriadený prírodný amfiteáter pre folklórne slávnosti, letné koncerty a javiskové vystúpenia. Javisková plocha prekrýva tok Sliačanky. Prírodný amfiteáter nadväzuje na park pozdĺž regulovaného toku Sliačanky. Vo Vyšnom Sliači je vybudovaný polyfunkčný dom PRAMEN. Poskytuje ubytovacie, stravovacie a relaxačné služby.

1.11. ŠPORT

V obci sú dve futbalové ihriská. Na začiatku Stredného Sliača slúži ihrisko pre mládežnícky a rekreačný futbal. Pri areáli základnej školy sa nachádza druhé ihrisko s krytou tribúnou. V areáli základnej školy je vybudované multifunkčné ihrisko s umelým trávnikom. V Strednom Sliači pri zdravotnom stredisku sú vybudované tri tenisové kurty s budovou tenisových šatní.

1.12. HOSPODÁRSTVO

V Strednom Sliači v rámci areálu PD je v prevádzke píla. V oblasti remeselnej výroby v obci podnikajú ako živnostníci stolári. V Nižnom Sliači na konci obce oproti cintorínu je v prevádzke lakovňa vozidiel a kováčska dielňa.

Liptovské Sliače spolu s okolitými obcami sú zdrojom pracovných síl pre drevospracujúci, textilný, strojársky a stavebný priemysel okresných miest. Zdroje pracovných príležitostí v sídelnom útvare:

- poľnohospodárske družstvo Lisková – Liptovské Sliače,
- ťažba dreva a jeho spracovanie,
- sieťotlač,

- rodinné podniky, drobné prevádzky
- Sliačanské Obecné Služby, s. r. o., registrovaný sociálny podnik

1.13. PREDPOKLADANÝ BUDÚCI VÝVOJ

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- odvodnenie ulice Do potôčka v Strednom Sliači
- vybudovanie protipovodňového múru na potoku Sliačanka v Nižnom Sliači
- vybudovanie chodníkov v obci

Rozpočet obce je zverejnený na internetovej stránke obce

www.liptovskesliace.sk/zverejnovanie/rozpocet-obce-1/

1.14. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Starosta obce: Mgr. Milan Frič

Zástupca starostu obce : Ing. Miroslav Caban

Hlavný kontrolór obce: JUDr. Ing. Tomáš Caban PhD., LL.M.

Prednosta obecného úradu : Pavol Bartík

Poslanci : rozdelenie obvodov podľa ulíc:

Nižný Sliač:

Silvia Slotková –	ulice: Jarná ulica, Do Zúbrej, Na Majeri
Slavomír Čvikota –	ulice: Hlavná ulica, Nižnianska ulica, Námestie E. Fullu
Roman Jarotta –	ulice: Záhumnie, Záhrady, Pod Pivničiskom

Stredný Sliač:

Pavol Gejdoš –	ulice: Dielnice, K Medokýšu, Školská ulica, Horná Roveň
Marcel Ondrejka –	ulice: Stredná Roveň, Dolná Roveň, Do Potôčka, Pod Stráňou
Vladimír Klačan –	ulice: Seč, Pražská ulica, Dielno, Pod Kopicami, Námestie J. Kútnika-Šmálova
Anton Mrva –	ulice: Do Pažit'
Ján Ivák –	ulice: Ulica Jozefa Hanulu

Vyšný Sliač:

Silvia Kelčíková –	ulice: Pod horou, Pod Skálím, Pod zvonickou, Kamenná ulica, Tichá ulica
Ján Šimček –	ulice: Vyšnianska ulica, Ulica B. Kubánkovej, Na Bežan, Stupy
Ing. Miroslav Caban –	ulice: Pod kostolom, Veselá ulica, Námestie M. Benku, Námestie J. Likavčana, Hrbky

Komisie :

Komisia výstavby, územného plánovania, poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva

predseda: Ján Ivák
členovia: Pavol Bartík, Slavomír Čvíkota

Komisia pre financie, správu a hospodárenie s majetkom obce

predseda: Ing. Miroslav Caban
členovia: Roman Jarota, Silvia Slotková, Ing. Miroslav Hanula, Pavol Bartík, Ing. Milan Sleziak

Komisia sociálno-zdravotná a verejného poriadku, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti

predseda: Silvia Slotková
členovia: Silvia Kelčíková, Marcel Ondrejka, Anton Mrva, Ján Šimček, Mgr. Leonard Ondrejka, Mgr. Lýdia Fričová, Agnesa Ondrejková

Inventarizačná a likvidačná komisia

predseda: Pavol Bartík
členovia: Bc. Ľudmila Tkáčiková, Anton Ondrejka

Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov

predseda: Ján Šimček
členovia: Anton Mrva, Slavomír Čvíkota

Komisia pre výrub drevín a životného prostredia

predseda: Ondrej Benčo
členovia: Slavomír Čvíkota, Miroslav Bartík, Anton Moravčík

Komisia pre kultúru a šport

predseda: Roman Jarotta
členovia: Anton Mrva, Ján Šimček, Mgr. Leonard Ondrejka

Redakčná rada obecných novín

predseda: Ing. Miroslav Caban
členovia: Pavol Bartík, Anna Kočibalová, Mgr. Monika Sleziaková

2. SUBJEKTY KONSOLIDOVANÉHO CELKU :

Obec Liptovské Sliache je materskou účtovnou jednotkou a pri konsolidácii eviduje nasledovné dcérske účtovné jednotky :

Rozpočtové organizácie obce :

Základná škola s materskou školou Jozefa Hanulu **Liptovské Sliache, Školská ulica 927/2**
IČO : 53929152
Riaditeľka : Mgr. Mária Hatiarová
Metóda konsolidácia : metóda úplnej konsolidácie
Počet zamestnancov k 31.12.2023 : 59,60

Zariadenie pre seniorov **Liptovské Sliache, Záhumnie 220/90**
a domov sociálnych služieb
IČO : 37976044
Riaditeľka : Mgr. Dejan Bursa MBA,MHA
Metóda konsolidácia : metóda úplnej konsolidácie
Počet zamestnancov k 31.12.2023 : 29,525

Obchodné spoločnosti obce :

Sliachanské Obecné Služby, s. r. o. **Liptovské Sliache, Námestie M. Benku 1385/1**
Registovaný sociálny podnik
IČO : 36397628
Konateľ : Ing. Miroslav Hanula
Metóda konsolidácia : metóda úplnej konsolidácie
Počet zamestnancov k 31.12.2023 : 7,31

3. BILANCIA AKTÍV A PASÍV K 31.12.2023 V EUR

Obec A K T Í V A

Názov	k 31.12.2022 v EUR	k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	7 941 475,04	7 942 357,01
Neobežný majetok spolu	7 173 263,54	7 092 823,83
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	6 664 020,77	6 583 581,06
Dlhodobý finančný majetok	509 242,77	509 242,77
Obežný majetok spolu	758 846,42	837 580,74
z toho :		
Zásoby	2 067,20	2 385,71
Zúčtovanie medzi subjektami VS	665 924,42	651 156,09
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	48 516,55	46 451,77
Finančné účty	42 338,25	137 587,17
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	9 365,08	11 952,44

P A S Í V A

Názov	k 31.12.2022 v EUR	k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	7 941 475,04	7 942 357,01
Vlastné imanie	3 942 231,05	3 939 975,59
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia minulých rokov	4 050 873,15	3 942 231,05
Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	-108 642,10	-2 255,46
Záväzky	699 851,99	720 185,92
z toho :		
Rezervy	3 600,00	93 234,37
Zúčtovanie medzi subjektami VS	19 172,10	53 556,10
Dlhodobé záväzky	1 321,27	3 793,93
Krátkodobé záväzky	242 711,43	74 601,52
Bankové úvery a výpomoci	433 047,19	495 000,00
Časové rozlíšenie	3 299 392,00	3 282 195,50

Konsolidovaný celok

A K T Í V A

Názov	k 31.12.2022 v EUR	k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	8 175 866,42	8 209 375,51
Neobežný majetok spolu	7 841 440,35	7 753 996,13
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	7 338 836,58	7 251 392,36
Dlhodobý finančný majetok	502 603,77	502 603,77
Obežný majetok spolu	324 314,71	442 876,11
z toho :		
Zásoby	8 027,11	9 664,31
Zúčtovanie medzi subjektami VS	11 602,55	14 107,89
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	85 102,06	67 041,19
Finančné účty	219 582,99	352 062,72
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	10 111,36	12 503,27

P A S Í V A

Názov	k 31.12.2022 v EUR	k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	8 175 866,42	8 209 375,51
Vlastné imanie	3 977 199,41	3 964 249,08
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia minulých rokov	4 039 404,86	3 981 636,68
Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	-62 205,45	-17 387,60
Záväzky	889 589,18	953 660,32
z toho :		
Rezervy	9 368,30	101 703,36
Zúčtovanie medzi subjektami VS	19 172,10	53 556,10
Dlhodobé záväzky	5 306,62	10 987,15
Krátkodobé záväzky	422 694,97	292 413,71
Bankové úvery a výpomoci	433 047,19	495 000,00
Časové rozlíšenie	3 309 077,83	3 291 466,11

4. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK OBCE K 31.12.2023 V EUR

Výnosy v EUR

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Obec	Konsolidovaný celok
a) tržby za vlastné výkony a tovar	602 - Tržby z predaja služieb	37 066,90	549 162,92
b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob			
c) aktivácia	624 - Aktivácia DHM		
d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 - Daňové výnosy samosprávy	1 752 261,87	1 752 261,87
	633 - Výnosy z poplatkov	141 394,05	138 740,30
e) finančné výnosy	661 - Tržby z predaja CP		
	662 - Úroky	124,20	124,20
	668 - Ostatné finančné výnosy		
f) mimoriadne výnosy	672 - Náhrady škôd		
g) výnosy z transferov	691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC		
	692 - Výnosy z kapit. transferov z rozpočtu obce, VÚC		
	693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR	143 378,36	1 331 415,34
	694 - Výnosy samosprávy z kapit. transferov zo ŠR	65 858,50	66 290,80
	695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ		
	696 - Výnosy samosprávy z kapit. transferov od EÚ		
	697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		
	698 - Výnosy samosprávy z kapitálov. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		832,92
	699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	469 990,78	
h) ostatné výnosy	641 – Tržby z predaja DNM a DHM	12 628,64	12 628,64
	645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
	648 - Ostatné výnosy	67 360,13	146 830,16
	653 – Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	4 041,28	4 041,28
i) výnosy podľa rozpočtových programov	Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň		

Náklady - popis a výška významných položiek nákladov v EUR

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Obec	Konsolidovaný celok
a) spotrebované nákupy	501 - Spotreba materiálu	109 287,72	459 186,75
	502 - Spotreba energie	125 566,14	183 053,85
	503 – Spotreba ost. nesklad.dodávok		
b) služby	511 - Opravy a udržiavanie	9 810,88	25 518,51
	512 - Cestovné	654,19	1 632,23
	513 - Náklady na reprezentáciu	6 087,33	6 087,33
	518 - Ostatné služby	337 962,16	310 334,71

c) osobné náklady	521 - Mzdové náklady	384 882,80	1 838 023,46
	524 - Zákonné sociálne náklady	132 012,58	629 460,93
	525 – ostatné sociálne poistenia	5 719,06	19 722,84
	527 – Zákonné sociálne náklady	23 276,68	118 036,12
d) dane a poplatky	538 – Ostatné dane a poplatky	25 635,42	25 757,66
	531 – Daň z motorových vozidiel		60,00
e) odpisy, rezervy a opravné položky	551 - Odpisy DNM a DHM	149 133,03	165 112,54
	553 - Tvorba ostatných rezerv	93 234,37	93 234,37
	558 - Tvorba ostatných opravných položiek	13 765,56	13 765,56
f) finančné náklady	561 - Predané CP a podiely		
	562 - Úroky	11 733,80	11 733,80
	568 - Ostatné finančné náklady	4 966,65	7 380,84
g) mimoriadne náklady	572 - Škody		
h) náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC	1 151 431,12	
	585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy		
	586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy	49 857,15	49 857,15
	587 - Náklady na ostatné transfery		
	588 - Náklady z odvodu príjmov		
	589 - Náklady z budúceho odvodu príjmov		
i) ostatné náklady	541 - ZC predaného DNM a DHM	3 241,35	3 241,35
	544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	27 726,39	27 727,50
	545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	200,00	200,00
	546 - Odpis pohľadávky	10 000,00	10 000,00
	548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	20 175,79	20 588,53
	549 - Manká a škody		
j) náklady podľa rozpočtových programov	Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň		
Osobitné náklady podľa zákona o účtovníctve § 18 ods.6	Náklady voči audítorovi alebo audítorskej spoločnosti v členení na náklady za:	3 600,00	3 600,00
	• overenie účtovnej závierky	3 600,00	3 600,00
	• uisťovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky		
	• súvisiace audítorské služby,		
	• daňové poradenstvo,		
	• ostatné neaudítorské služby		

Hospodársky výsledok obce / strata / v sume **-2 255,46 €** bude zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

5. OSTATNÉ INFORMÁCIE

Obec významným spôsobom ovplyvňuje životné prostredie, stará sa o údržbu verejného priestranstva, zabezpečuje pre obyvateľov protipovodňovú ochranu. Informácie podľa § 20 ods. 1 písm. d), e), a h) sú pre účtovnú jednotku verejnej správy bezpredmetné.

Vplyv obce na zamestnanosť :

Obec uzatvára s Úradom práce dohody o poskytnutí príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti. V budúcnosti nepredpokladá významnú tvorbu pracovných miest.

6. UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Vypracoval: Bc. Ľudmila Tkáčiková

.....

Schválil : Mgr. Milan Frič, starosta obce

.....

v Liptovských Sliachoch dňa 20. 06. 2024

Overenie účtovnej jednotky:

Obec Liptovské Sliače

Sídlo: Obecný úrad, Ul. Seč 635/2, 034 84 Liptovské Sliače – Stredný Sliač

IČO: 00 315 745

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA
z overovania konsolidovanej účtovnej závierky a
konsolidovanej výročnej správy k 31. 12. 2023
obce Liptovské Sliače

JÚL 2024

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

pre štatutárneho zástupcu a poslancov obecného zastupiteľstva obce Liptovské Sliače

Správa z auditu konsolidovanej účtovnej závierky

Názor audítora

Uskutočnili sme audit konsolidovanej účtovnej závierky účtovnej jednotky verejnej správy, ktorú za konsolidovaný celok zostavila **materská organizácia obec Liptovské Sliače** (ďalej "Obec"), ktorá obsahuje **konsolidovanú súvahu k 31. decembru 2023, konsolidovaný výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu**, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru priložená konsolidovaná účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz konsolidovanej finančnej situácie konsolidovaného celku **k 31. decembru 2023** a konsolidovaného výsledku hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor audítora

Audit sme vykonali podľa medzinárodných auditorských štandardov. Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Obce sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnil som aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zdôraznenie skutočností

V textovej časti poznámok v Článku III. Iné aktíva a pasíva obec uviedla tieto informácie:

- „Rezervy ostatné sa v konsolidovanom celku tvorili v rámci hlavnej činnosti a to v oblasti rezervy na auditorské služby v sume 3.600 € a rezervu vo výške 89.634,37 € súvisiacou s projektom Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS) na základe finančnej kontroly na mieste zo dňa 9.9.2021 kde boli zistené neoprávnené výdavky v stavebnej časti projektu a z uvedeného dôvodu je požiadavka k vráteniu uvedenej sumy už vyplatenej dotácie. Obec v lehote podala námietku a očakáva jej kladné vybavenie. Do dňa účtovnej závierky v predmetnej veci nebolo rozhodnuté a obec predpokladá, že nebude musieť vrátiť dotáciu, ale v rámci opatrnosti vytvorila rezervu (tabuľka č. 14).“
- Obec v zmysle uznesenia OZ č. 375/5/2013 z 26. septembra 2013 schválila zmenu úveru č. 33/012/09 (úverová linka s prolongáciou) vo výške **471 700,42 eur** na dlhodobý terminovaný úver. Ide o splatenie úverovej linky za spoluúčasť obce pri financovaní projektu Úpravy Námestia J. Kútnika – Šmálova L. Sliače, Prístavba a stavebné úpravy MŠ L. Sliače. Obec tento úver splatila k **06.11.2023**. Obec v zmysle uznesenia OZ č. 28/17/2021 z 22.04.2021 schválila Municpálny úver - Univerzál č. 33/005/21 (kontokorentný úver) do výšky **60.000 eur**. V roku 2022 obec v zmysle uznesenia OZ č. 43/24/2022 z 23.06.2022 a uznesenia OZ č. 66/25/2022 z 22.09.2022 schválila navýšenie Municpálneho úveru - Univerzál č. 33/005/21 (kontokorentný úver) do výšky **500.000 EUR**. Dátum splatnosti úveru je do **30.05.2031**. K 31.12.2023 obec vyčerpala Municpálny úver - Univerzál č. 33/005/21 (kontokorentný úver) vo výške **495.000 €** (tabuľka č. 16).“

Doplnenie informácií k odseku Zdôraznenie skutočností

Z výsledkov overenia účtovnej závierky uvádzame doplňujúce skutočnosti súvisiacich s projektom Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS): K 31.12.2022 Obec evidovala záväzky po lehote splatnosti v

Overenie účtovnej jednotky:

Obec Liptovské Sliače

Sídlo: Obecný úrad, Ul. Seč 635/2, 034 84 Liptovské Sliače – Stredný Sliač

IČO: 00 315 745

celkovej sume 165 179 eur, v tom záväzok 105 528 eur za technické vybavenie súvisiace s realizáciou projektu CIZS. Na základe exekučného titulu Obec v roku 2023 splatila svoj záväzok súvisiaci s realizáciou projektu CIZS vrátane úrokov z omeškania, pokuty a trov konania v celkovej sume 156 tis. eur.

Z výsledkov overenia účtovnej závierky a rozpočtového hospodárenia uvádzame doplnujúce skutočnosti k úveru: Obec vykazuje ku dňu zostavenia účtovnej závierky dlhodobý úver splatný 30.5. 2031 v sume 495 tis. eur a očakávaný budúci záväzok vykázaný ako rezerva v sume 90 tis. eur súvisiacu s projektom CIZS. Splácanie dlhodobého úveru a prípadného záväzku 90 tis. eur, môže do značnej miery ovplyvniť bežné a kapitálové hospodárenie. Obec bude musieť primerane optimalizovať výdavky bežného a kapitálového rozpočtu na dosiahnutie požadovaného prebytku. V rokoch 2024 až 2030 by mala obec ročne splácať istinu dlhodobého úveru v sume 67 tis. eur, čo predstavuje za uvedené roky sumu 467 tis. eur. Podľa návrhu rozpočtu na roky 2024 až 2026 obec plánuje splatiť istinu v sume 190 tis. eur (rok 2024 suma 20 tis. eur, 2025 suma 70 tis. eur a rok 2026 suma 100 tis. eur).

Zodpovednosť štatutárneho orgánu - starostu obce

Štatutárny orgán obce, ktorá je materskou organizáciou v rámci konsolidovaného celku, je zodpovedný za zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti konsolidovaného celku nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či konsolidovaná účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto konsolidovanej účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujem odborný úsudok a zachovávam profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti konsolidovanej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavam audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol konsolidovaného celku.

Overenie účtovnej jednotky:

Obec Liptovské Sliače

Sídlo: Obecný úrad, Ul. Seč 635/2, 034 84 Liptovské Sliače – Stredný Sliač

IČO: 00 315 745

- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme závery o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybníť schopnosť konsolidovaného celku nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah konsolidovanej účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či konsolidovaná účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

Správy k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na konsolidovanú účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie v konsolidovanej výročnej správe.

V súvislosti s auditom konsolidovanej účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými v konsolidovanej výročnej správe a zváženie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou konsolidovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré som získal počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Overili sme, či konsolidovaná výročná správa účtovnej jednotky verejnej správy, ktorú za konsolidovaný celok zostavila materská organizácia obec **Liptovské Sliače**, obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe zostavenej **za rok 2023** sú v súlade s konsolidovanou účtovnou závierkou za daný rok,
- konsolidovaná výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti v konsolidovanej výročnej správe, ktorú sme dostali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Vo Svidníku 31.07.2024

Audítorská spoločnosť
ML - audit, s. r. o.
licencia UDVA číslo 332

Zodpovední audítor
Ing. Michal Lažo
licencia SKAU č. 000354